

Biuletyn

ARCHIDIECEZJI GDAŃSKIEJ

ISSN 2083-4403

Nr 46 (251) • 15 listopada 2013

Homilia wygłoszona przez arcybiskupa Sławoja Leszka Głódzia w dniu Święta Niepodległości

**„W każdym położeniu bierzcie wiarę
jako tarczę, dzięki której zdołacie
zgaasić wszystkie rozżarzone pociski
Złego” (Ef 6, 16).**

Dzień 11 listopada. Szczególny dzień w polskim kalendarzu. Znowu jesteśmy we wspólnocie polskich serc w tej wspaniałej gdańskiej świątyni dedykowanej Matce Najświętszej, którą przodkowie nasi proklamowali Królową Polski. Jezusowi Obecnemu w Najświętszym Sakramencie, który jest „owocem Jej żywota”, pragniemy ofiarować radość tego świątecznego dnia.

Chcemy dziękować za dar Ojczyzny – wielkie dzieło Bożej Opatrzności. Modlić się za jej dziś i jutro. Przyzywać Ducha Świętego, aby swymi siedmiorakimi darami obdzielał wspólnotę polskiego narodu.

Także prosić o przemianę polskich serc. Usunięcie z polskiego życia publicznego, narodowego, wspólnotowego tego wszystkiego, co blask tego świątecznego dnia – Święta Niepodległości – przyćmiewa i pomniejsza. O Boże wspomóżenie na naszej wspólnej drodze przez polskie dziś, ku Polsce jutra.

Jesteśmy bowiem świadomi tego – przypomina o tym pierwsze czytanie z Księgi Mądrości – że to Bóg, który ogarnia wszystko, jest „prawdziwym stróżem” człowieka, Tym, który „słyszy mowę jego języka. Albowiem Duch Pański wypełnia ziemię” (por. Mdr 1,6–7).

**Dał nam Bóg na nowo ziemię
wielką, bogatą i piękną**

Dzień 11 listopada. Święto przez lata pozornie utracone, wykreślone z kalendarza polskich rocznic. Zamiast niego uroczyste obchodzono pamiętkę manifestu 22 lipca. Zapowiedź systemu, który zamiast wolności, przyniósł czas zniewolenia, okrutnej walki z polskim nurtem niepodległościowym, z Kościołem, z pamięcią historyczną narodu.

Tamtego dnia, 11 listopada 1918 roku, Rada Regencyjna przekazała władzę wojskową uwolnionemu z magdeburgskiego więzienia i przybyłemu do Warszawy Józefowi Piłsudskiemu – twórcy zbrojnego czynu legionowego podjętego w imię Niepodległej.

Tamten listopadowy dzień nie zakończył zbrojnego i politycznego trudu tamtego czasu. Trwały walki o Lwów, o granice, o miejsce Polski na mapie Europy, dzwigającej się z ran, jakie zadała jej Wielka Wojna. Ale stał się symbolem. Znakiem nowego początku, jakim było odzyskanie Polski dla Polski. Nie wynikał z obcego nadania, z jakiegokolwiek politycznej, zewnętrznej kalkulacji. Był zwieńczeniem ofiarnej walki, ufnej modlitwy, wierności wartościom ojczystym pokoleń czasu niewoli narodowej. Był wielkim darem Bożej Opatrzności.

„Dał nam Bóg na nowo ziemię wielką, bogatą i piękną, i wzywa nas, byśmy się co prędzej jęli duchowej budowy naszej ojczyzny” – pisali w grudniu 1918 roku, w pierwszym wspólnym liście pasterskim, biskupi trzech dawnych zaborów. Przypominali m.in. że to „w Kościele katolickim Polska zespałała się

duchem swoim w jedno ciało, w jeden organizm. W nim to płakała Polska i tęskniła, przezeń wyglądała sprawiedliwości Bożej. W nim wiara nadprzyrodzona i uczucie narodowe zbierały się w jeden nierozzerwalny węzeł i spójnię”.

Przywołujemy do apelu pamięci nazwiska architektów niepodległości: Józef Piłsudski, Roman Dmowski, Ignacy Jan Paderewski, Wincenty Witos, Ignacy Daszyński. Nazwiska wodzów formacji zbrojnych, które podjęły żołnierski marsz ku Niepodległej: brygadier Józef Piłsudski, generałowie Józef Haller, Józef Dowbor-Muśnicki. W ślad za nimi szły tysiące żołnierzy, w dużej mierze ochotników, świadomych tego, że to z ich trudu i znoju Polska powstanie, by żyć. Na jednym z takich szlaków ku Niepodległej, na drodze II Brygady Legionów, na karpackiej przełęczy, żołnierskie dłonie wzniosły krzyż z napisem: „Dla Ciebie, Polsko i dla Twojej chwały”. Ileż to razy odzywać się będzie echo tych słów!

Przywołujemy w modlitewnej pamięci tych, co szli „Dla Ciebie, Polsko i dla Twojej chwały” przez fronty Wielkiej Wojny lat 1914–1918. Ta żołnierska droga ku Polsce i dla Polski nie ustała. Walki o granice państwa. Zwycięska wojna z Rosją bolszewicką. Powstania na Śląsku i w Wielkopolsce. Droga żołnierzy polskiej wolności z września 39. Poległych na bitewnych polach i pomordowanych – ofiar katyńskiej zbrodni. Droga tych formacji, co szły ku Polsce, walczących na tyłu frontach II wojny światowej i w służbie Polskiego Państwa Podziemnego w okupowanym kraju. Podczas powojennych zmagania z bolszewią.

Tego dnia w szczególny sposób myślimy o imperatywie wolności. Dawał o sobie dobitnie znać także tu, na Pomorzu Gdańskim. „Nie ma Kaszub bez Polonii, a bez Kaszub Polski” mówił podczas Konferencji Paryskiej Antoni Abraham, żarliwy propagator polskości Pomorza Gdańskiego, nazywany „królem Kaszubów”. Utrwalają jego imię ulice naszych miast, pomniki, tablice. W ten imperatyw wolności wpisała się krew Grudnia 1970. To tu ponad porty, stocznie zakłady pracy wzniosł się zwycięski sztandar Solidarności. To stąd, wspominamy to z dumą, począł wiać wicher wolności, który zainicjował ostatni etap polskiej drogi ku wolności.

Niepodległość wyrasta na gruncie ojczyzny. Nie byłoby tego dążenia pokoleń do jej odzyskania, gdyby nie trwała pamięć o długiej, bogatej w wydarzenia historii polskiego państwa. Przed tysiącem lat stało się ziemią Chrystusa. Przez wieki – jako antemurale christianorum – pełniło wielką misję dziejową i cywilizacyjną na Wschodzie. Broniło Europy przed

nawałą tatarską, przed agresją moskiewską. Nasza historia ukazuje jak wielkim dobrem była ojczyzna dla Polaków. Wiele gotowi byli zrobić, aby to dobro zachować, a kiedy je utracili – odzyskać.

Polsko, uwierz w swoją wielkość!

1 listopada to dzień myśli o Polsce. Wciąż gorących, aktualnych, żywych. Pisał niegdyś Cyprian Norwid, że „przeszłość jest to dziś, tylko cokolwiek dalej”. Polska przeszłość to nie zbiór rekwizytów minionego czasu, przechowywanych i chronionych za szybami muzealnych gablot. Ta przeszłość wciąż stawia pytania, formuje zadania, wciąż potrafi wstrząsnąć wrażliwymi sumieniami. Bywa, że jest niewygodna. Jakże często próbowano ją przysypać pyłem zapomnienia, zepchnąć na margines...

O narodotwórczej roli przeszłości mówił przed laty kardynał Stefan Wyszyński: „Naród bez dziejów, bez historii, bez przeszłości, staje się wkrótce narodem bez ziemi, narodem bezdomnym, bez przyszłości. Naród, który nie wierzy w wielkość, i nie chce ludzi wielkich, kończy się”. Polsko, uwierz w swoją wielkość! Umiej szanować wielkich ludzi, co szli wraz z tobą przez polskie dzieje! Są godni pamięci, wdzięczności, czci. To drogowskazy na polskiej drodze, światło, jakie jaśnieje na głębiach czasu, który minął.

Jezus w Ewangelii dzisiejszego dnia daje apostołom znamienne pouczenie, które stanowi istotę stosunku Kościoła do ludzkich grzechów, do ludzkich występków, zbłąkań na drogach historii „Jeśli brat twój zawini, upomnij go, i jeśli żałuje, przebacz mu. I jeśli siedem razy na dzień zawinił przeciw tobie i siedem razy zwróciłby się do ciebie mówiąc, żałuje tego, przebacz mu” (Łk 17, 3–4).

Ojciec Święty Franciszek, komentując przed kilkoma dniami przypowieść o zaginionej owcy, mówi o „słabości miłości” Boga wobec tych, którzy się pogubili. Bóg szuka ich bezustannie, raduje się z ich odnalezienia. Ojciec Święty podkreślił, że kiedy zagubiona owca się odnajdzie i wraca do owczarni, nikt nie może jej wypominać, że się niegdyś zgubiła. Trzeba wtedy powiedzieć: „Jesteś jedną z nas”, gdyż jej godność została przywrócona w pełni na nowo. Bóg cieszy się z tego powodu.

Taka powinna być postawa chrześcijanina, w stosunku do tych, co pobłądzili, ale wrócili – do domu Kościoła, do domu ojczyzny. Zwodnicza to i zgubna optyka, które nie potrafi rozróżnić, w perspektywie minionych lat, między tym, co wolności Polski służy-

to, a tym, co tej wolności zaprzeczało, gnębiło ją, odmawiało prawa do istnienia. Nie można w jednym szeregu stawiać kata i ofiary. Mówić, że obaj byli ofiarami swoich czasów. Przecież wolność nie może być siostrą zniewolenia. Droga 11 listopada i droga 22 lipca są to dwie różne drogi. Wbrew manipulatorom, wbrew zagłaskiwaczom zasadniczych różnic, których wciąż przybywa, drogi te nigdy się nie skrzyżowały i nie skrzyżują.

Chwała bohaterom

Chwała bohaterom – to przesłanie dzisiejszego dnia. Słysząc często te słowa. To zwięzłe, ale pełne patosu hasło. Skandują je młodzi Polacy na uroczystościach patriotycznych, w dni narodowych wspomnień, podczas marszów pamięci, widowisk rekonstruujących dawne bohaterskie czyny.

Młodzi Polacy! Byli pośród mieszkańców Trójmiasta, kiedy w Gdyni wczoraj odsłaniany był pomnik Marszałka Józefa Piłsudskiego. To z jego ducha, to z jego przekonania, że Polskę stać na wielkość, powstała Gdynia, miasto na nadmorskich piaskach – symbol woli niepodległego narodu. Byli w Sopocie, gdzie poświęcił tablicę upamiętniającą miejsce pracy prezydenta Lecha Kaczyńskiego, polskiego patrioty, który tak wielką wagę przywiązywał do rozbudzenia pamięci historycznej, odkłamywania polskiej historii, uhonorowania trudu tych, co przez czas PRL-u przenieśli ideały Polski niepodległej.

Młode polskie pokolenie. Będzie stanowiło o przyszłości Polski. O tym, jaką drogą ojczyzny pójdzie? Pokolenie boleśnie ugodzone. Przeżywające dramat osamotnienia, opuszczenia, bezradności, swoistego wydziedziczenia z ojczyzny.

Trwa wielki exodus polskiej młodzieży, dla której zabrakło miejsca przy stole ojczyzny: pracy, mieszkań, prawa do godnego życia. Dwa miliony, w tym roku nowe dziesiątki tysięcy... Olbrzymia rzesza...

Ale nie jest tak, że opuszczają Polskę dlatego, bo świat, bo Europa w wyniku przemian ustrojowych stanęła przed nimi otworem, mogą tam szukać miejsca dla ekspresji swych talentów, pasji, przynoszącej satysfakcję pracy... Bywa i tak, ale to przecież nikły procent tych, którzy opuszczają ojczyznę. Wyjeżdżają, aby tam znaleźć pracę, czasem byle jaką, której tu nie ma. Pracując na przystawowym zmywaku, myślą z goryczą o zaprzepaszczonej szansach, o odstawionych do kąta marzeniach i aspiracjach... Kogo będą za to winić? Jak będą myśleć o ojczyźnie?

To wielki ból naszego narodu. Z niewyobrażalnymi konsekwencjami dla polski jutra. Ich exodus wywoła przecież wielki demograficzny kryzys, rzutujący na całokształt polskiego życia. Kto temu zawinił? Jak jest tego przyczyna? Kto w porę nie zapobiegł temu, że przy stole ojczyzny zabrakło miejsca dla tak wielu? Stawiam te pytania, gorzkie, także dziś, kiedy zapewne i w ich myślach – tej wielkiej liczby emigrantów za chlebem – pojawi się obraz ojczyzny? Niejeden z nich zada sobie pytanie o swoją polskość, o swoje związki z ojczyzną, o przyczynę swojego oddalenia od jej codziennych dni, rodzin, miejsc, w których ich życie biegnie...

Dość lekceważenia społeczeństwa

Przedwczoraj, związkowcy, członkowie trzech central związkowych, manifestowali na ulicach Gdańska pod hasłem: „Dość lekceważenia społeczeństwa”. Tak jak przed dwoma miesiącami w Warszawie wypowiadali swój protest przeciw decyzjom, rozrządzeniom, projektom, które boleśnie uderzają w sytuację ludzi pracy, budzą niepokój, niosą zagrożenie dla poziomu życia, poczucie niesprawiedliwości. Bezrobocie, degradacja gospodarki morskiej, niszczenie oświaty i służby zdrowia - to tylko niektóre problemy, w imię których podjęty został gdański protest.

Przecież Polska nie jest własnością zwycięskich ugrupowań politycznych. Jest domem całej wspólnoty narodu. To naród jest suwerenem ojczyzny. To wobec niego służebną rolę pełnić powinna wybieralna, polityczna władza.

Przed Polską stoją wielkie problemy, także problemy o wymiarze społecznym: demografia, wymieranie Polski, wspomniany exodus młodych, bezrobocie, kryzys rodziny związany z uwarunkowaniami ekonomicznym, inwazja prądów i ideologii, które dokonują erozji dotychczasowego modelu polskiego życia, świata wartości, które cementują naród: wiary, tradycji, tożsamości, historycznej pamięci.

Wciąż polskie życie polityczne dominuje temat jeden: opozycje, ta najbardziej się licząca, krytykowana, oskarżana, obserwowana rano wieczór i w południe, winna wszystkim nieszczęściom i niepowodzeniom. A Polska czeka na rozwiązania, na decyzje, na lepszy codzienny dzień i lepszą przyszłość.

W przeszłym roku minie dwadzieścia pięć lat od przełomu politycznego w Polsce, od jej nowej drogi, od wprowadzenia systemu demokratycznego. Czy ten system jest rzeczywiście motorem i podstawą

funkcjonowania państwa? Czy jego zasady są szanowane, przestrzegane, promowane? Co ma myśleć obywatel, którego raz się zachęca do udziału w referendum, a innym razem zniechęca i namawia do absencji?

Czy system demokratyczny odzwierciedla się choćby w tzw. mediach głównego nurtu? Odnosi się wrażenie, że powrócił tam dawny model funkcjonowania środków społecznego przekazu. Odgórna dyrektywa, jedna słuszna interpretacja, nie mająca skrupułów propaganda, a dla tych, co mają inne zdanie, – kpiny, inwektywy, lekceważenie ośmieszanie, odbieranie godności, znaczenia. Smoleńska rana Ojczyzna broczy dalej, nie zasklepiła się, nie zniknęła ze świadomości. Ileż ujawniono zaniechań, nieprawidłowości, sytuacji budzących niepokój, skłaniających do podjęcia nowych analiz, do pytań – wciąż otwartych. Odkrywamy te rany na tzw. 'łączce' na Powązkach – kości żołnierzy wykłętych po 70 latach.

Mądrość nie wejdzie w duszę przewrotną

Księga mądrości wskazuje drogę wyjścia z tego impasu. Ukazuje istotę mądrości, która przecież powinna cechować tych, którzy decydują się brać odpowiedzialność za innych, stawać na czele. „Mądrość – czytamy – nie wejdzie w duszę przewrotną, nie zamieszka w ciele zaprzędanym grzechowi.(...) Mądrość bowiem jest duchem miłującym ludzi”.

W ten dzień, dzień święta ojczyzny, módlmy się o dar mądrości, który wspiera się o umiejętność miłowania, odpowiedzialności, autentycznej służby dla wspólnoty, dla ojczyzny. Tego ducha miłowania jest w Polsce deficyt. W wielu wymiarach życia społecznego, obywatelskiego. Potrzeba nam, jak ożywczo deszczu w upalny dzień, prawdy, uczciwość w życiu publicznym, odpowiedzialności za słowa, za czyny, szacunku dla drugiego, choćby myślał inaczej, choćby odmiennie patrzył na bieg polskich spraw. Potrzeba ducha odwagi wspartej o prawdę.

Módlmy się o wspomnienie do św. Marcina z Tours, patrona dzisiejszego dnia. Rzymskiego legionisty, który połową swego żołnierskiego płaszcza przykrył spotykanego zimową porą na swej drodze żebraka. Nie był świadom, że przykrył Chrystusa, który objawił mu się następnej nocy przyodziany w jego płaszczy. Swym bezinteresownym gestem, wykazał, że służba, także ta o wielkim wymiarze publicznym, swój początek bierze ze wsłuchania się w drugiego, w jego potrzeby, oczekiwania, przemyślenia.

Święto Nieodległości jest także radością Kościoła. To on – uświadamiał nam to niegdyś kardynał Stefan Wyszyński – „od samego początku posługi w naszej ojczyźnie nieustannie i wytrwale pogłębiał budzącą się świadomość narodu, przenikał ją mocami nadprzyrodzonymi (...) trwa w nim wytrwale i nie opuścił go ani na chwilę” (Kraków – Skałka, 8 V 1966). Prowadzi ludzi ku zbawieniu ku doskonałości, ku rozwojowi duchowemu, ku zasadom wedle których konsoliduje się wspólnota narodu. Na swej drodze Kościół ofiarował narodowi jeszcze coś bardzo ważnego: dar jedności. Naród odwzajemnił mu się manifestowanym wielokrotnie przekonaniem, że wiara jest jego najwyższą duchową wartością.

Czym byłby polski naród, gdyby nie jego Kościół, w którym się chronił, znajdował oparcie. Czym byłaby nasza ojczyzna, gdyby nie Chrystusowy krzyż, gdyby nie ewangeliczny siew, który czynił nas chrześcijanami. To są prawdy znane. Ludzie wiary idą z nimi przez życie. Świadomi, że „Duch Pański wypełnia ziemię”, że na drogach życia towarzyszy nam miłująca obecność Boga, nawet wtedy – jak mówi Psalmista – „gdybym wziął skrzydła jutrzenki/ gdybym zamieszkał na krańcu morza” (Ps 139, 7–8).

Dziś Kościół polskiego narodu, który nie raz był cieniem próbowany, stanął pod pręgierzem. Jest obiektem ataku, swoistego biczowania, biskupów, kapłanów na oczach milionów. Oglądamy jego kolejne odsłony, niemal każdego dnia.

Brutalna, hałaśliwa, rozpisana na głosy rozmaitych tzw. specjalistów od Kościoła, wśród nich tych, co porzucili stan kapłański, wiwisekcja grzechu pedofilii w Kościele. Ukazywanej niemal jako wyróżnik polskiego Kościoła. Jakby nie było jednoznacznych w tej materii dokumentów i zarządzeń Papieża Benedykta XVI i Franciszka, Konferencji Episkopatu Polski. Jakby wobec tego zjawiska nie stosowano konsekwentnie zasady: zero tolerancji.

Czym zawinił? Czy swoją drogą z narodem wierną, oddaną? Czy tym, że stał się depozytariuszem wartości narodowych, kiedy państwa zabrakło lub było w opresji? Czy to, że się nie ugiął w starciu z agresywnym komunizmem? Czy za to, że światu dał papieża – bł. Jana Pawła II?

Czy za to, że poparł kierunek polskich przemian zainicjowany przed ćwierćwieczem? Choć już i wtedy był przez niektórych postrzegany jako rzekome zagrożenie dla polskiej demokracji!

Kościół jest znakiem, któremu sprzeciwić się będą. Można przypuszczać, więcej – mieć pewność, że w naszych czasach, w polskim tu i teraz „zawinił, bo,

mówi swoje zdecydowane nie antychrześcijańskim ideologiom, które budują swoje przyczółki w ojczyźnie, chcą okiełznać polskie dusze. Że głosi swoje odwieczne zasady moralne zapisane w Dekalogu, w Chrystusowej Ewangelii. Stoi na straży życia – Bóże go daru. Broni godności człowieka i rodziny. Jest stróżem tradycji, wierny drodze narodu. Przestrzega przed wynaturzeniami, które chcą znaleźć miejsce w polskim ustawodawstwie, w prawie rodzinnym. Że jest, że trwa, że wyrasta ponad horyzont naszych dni – dom zbudowany na skale, stary dąb wrosnięty w polską glebę, w jej historię, w jej duchowość.

Dzisiaj tu, w Gdańsku, w prawdzie naszej wiary, stajemy wobec Chrystusa. Mówimy za Ewangelistą: „Panie, przymnóż nam wiary”. Na trudny czas, i na radosny czas. Za pół roku odbędzie się kanonizacja bł. Jana Pawła II. To on, nasz wielki rodak, mówił nam, abyśmy strzegli tego wielkiego depozytu wiary, jaką nam niosą przeszłe wieki, abyśmy nigdy nie zwątpili i nie znużyli się i nie zniechęcili (Kraków-Błonia, 10 czerwca 1979). I bronili krzyża. Bo jest on znakiem Polski, jej drogi, jej dziś, jej jutra. Jeśli tego krzyża nie obronimy, nie obronimy Polski.

W drugim czytaniu dzisiejszego dnia św. Paweł Apostoł mówi o potrzebie gotowości do podjęcia takiej walki duchowej w obronie tego, co święte. „Staniecie więc do walki, przepasawszy biodra wasze prawdą i przyoblekwszy pancerz, którym jest sprawiedliwość”.

Nie jesteśmy w tej walce osamotnieni. Odczuwamy tchnienie tego „Ducha Pańskiego”, który wypełnia ziemię. Jest z nami w sakramencie ołtarza ten, któremu zawierzyliśmy – Jezus Chrystus. Mamy oręż modlitwy, która skruszyła niejedną zbroję zła. Mamy Matkę, która nas zna.

W ten listopadowy dzień Święta Niepodległości, dzień refleksji nad drogą narodu, nad jego dzisiejszym dniem, nad przyszłością, do Matki Pana, zwracamy się słowami starej, polskiej pieśni:

*Matko Najświętsza, do Serca Twego,
Mieczem boleści wskroś przesytego,
Wołamy wszyscy z jękiem, ze łzami:
Ucieczko grzesznych, módl się za nami.*

Prowadź nas Matko, do Syna swojego polskim drogami, Drogami 11 listopada – Narodowego Święta Niepodległości.
Amen.

► Bazylika Mariacka w Gdańsku 11 listopada 2013 r.

Zaproszenie metropolity gdańskiego na Eucharystię zakończenia Roku Wiary w archidiecezji gdańskiej

Umilowani w Chrystusie Bracia i Siostry!

Dobiega końca ogłoszony przez Ojca Świętego Benedykta XVI w całym Kościele Powszechnym – Rok Wiary, który rozpoczął się 11 października ubiegłego roku w pięćdziesiątą rocznicę otwarcia Soboru Watykańskiego II oraz dwudziątą rocznicę opublikowania Katechizmu Kościoła Katolickiego. W ten czas Wspólnota Kościoła wpisała także rozpoczęcie pontyfikatu Papieża Franciszka.

Dziękuję zatem wszystkim wiernym, grupom i wspólnotom duszpasterskim, katechetom i siostram zakonnym oraz całemu duchowieństwu naszej Archidiecezji za zaangażowanie w przeżywanie tego świętego czasu i złożone świadectwo wiary. Wiele inicjatyw, które zrodziło się w tym czasie będzie trwało dalej jak np. powstały Instytut Kultury Chrześcijańskiej przy Kolegium Teologicznym w Gdyni.

Zapraszam jednocześnie wiernych, katechetów, siostry zakonne i kapłanów, grupy duszpasterskie i stowarzyszenia a szczególnie Wspólnotę Ministrantów, Lektorów i Nadzwyczajnych Szafarzy Komunii Świętej na uroczyste liturgiczne zakończenie Roku Wiary w Archidiecezji Gdańskiej, które będziemy przeżywać podczas Eucharystii w wigilię Uroczystości Chrystusa Króla Wszechświata w sobotę, 23 listopada br. o godz. 11.00 w Bazylice Archikatedralnej w Gdańsku Oliwie. We wspólnotach parafialnych zakończenie Roku należy celebrować w niedzielę, 24 listopada br. w Uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata.

Za złożone w tym czasie świadectwo wiary z serca dziękuję i błogosławię.

/-/ + Sławoj Leszek Głódź
Arcybiskup
Metropolita Gdański

Apel Arcybiskupa Metropolity Gdańskiego w sprawie pomocy ofiarom tajfunu na Filipinach

Wszyscy jesteśmy świadkami tragedii, która dotknęła Filipiny. Kościół w Polsce w odpowiedzi na apel Ojca Świętego Franciszka pragnie okazać konkretny znak solidarności z ofiarami kataklizmu poprzez modlitwę i pomoc materialną.

Skutki tragedii są ogromne, prawie 10 milionów mieszkańców wymaga na-tychmiastowej pomocy, a wielu z nich elementarnych środków, niezbędnych do codziennego przeżycia.

Zgodnie zatem z postanowieniem Konferencji Episkopatu Polski, niedziela 17 listopada będzie dniem ogólnopolskiej modlitwy i zbiórki ofiar na rzecz poszkodowanych na Filipinach. Proszę zatem, aby w kościołach Archidiecezji Gdańskiej przeprowadzić w tym dniu zbiórkę do puszek na ten cel (także 24 listopada - wy-tyczne w załączniku). Zebrane ofiary przekazemy poprzez naszą diecezjalną Caritas. Wyrażam wdzięczność za każdy gest miłosierdzia wobec cierpiących i wspar-cie w duchu chrześcijańskiej solidarności.

/-/ + Sławoj Leszek Głódź
Arcybiskup
Metropolita Gdański

Zebrane ofiary należy wpłacić na konto CARITAS Ar-

chidiecezji Gdańskiej:
 Bank Millennium S.A.
 18 1160 2202 0000 0001 0993 9504 z dopiskiem „Pomoc dla Filipin” lub wpłacić w kasie w Centrali Diecezjalnej Caritas Al. Niepodległości 778, 81-805 Sopot pon.- pt.: 8.00 – 16.00

Komunikaty

Przygotowania do Świątowych Dni Młodzieży

Wydział Duszpasterstwa Młodzieży Archidiecezji Gdańskiej informuje o przygotowaniach do ŚDM w Krakowie 2016:

► od września 2013 rozpoczęły się Ogólnopolskie przygotowania do organizacji Świątowych Dni Młodzieży, Kraków 2016.

► 10 września 2013 w Warszawie odbyło się spotkanie organizacyjne, które zgromadziło kapłanów i świeckich z całej Polski.

► 22 września 2013 Arcybiskup Metropolita Gdański mianował dekretem Koordynatora przygotowań do ŚDM 2016 w Archidiecezji Gdańskiej, którym został Ks. Krzysztof Nowak, Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Młodzieży i wikariusz w parafii pw. Bożego Ciała w Gdańsku-Morenie, którego zadaniem będzie przygotowanie Kościoła Gdańskiego na to ważne wydarzenie.

► spotkanie organizacyjne dla wszystkich zainteresowanych ŚDM: kapłanów, sióstr zakonnych, katechetów oraz liderów grup duszpasterskich i wspólnot, odbędzie się w środę, 20 listopada 2013 o godz. 20.30 w parafii pw. Bożego Ciała w Gdańsku-Morenie. Informacje można uzyskać pod numerem tel: 513 390 514 oraz mailem: nowak.krzysztof@wp.pl

/-/ Ks. Grzegorz Świst
Kanclerz Kurii

/-/ Ks. Andrzej Pradela
Dyrektor Wydziału Duszpasterskiego

Ogólnopolska Konferencja Naukowa o zagrożeniach osobowości rozwoju człowieka

Po raz kolejny na Uniwersytecie Gdańskim pod patronatem Arcybiskupa Metropolity Gdań-

skiego odbędzie się w dniach 22-24 listopada Konferencja naukowa pod hasłem Rodzina w sieci, sieć w Rodzinie, która podejmie tematy związane z budowaniem więzi w rodzinie i przeciwstawi się wszelkim presjom negatywnym, chcącym zniszczyć rodzinę i wartości chrześcijańskie. Wszystkich którym leży na sercu dobro rodziny i młodego pokolenia, zapraszamy na konferencję, bliższe informacje wywieszane są na plakatach i ulotkach przy wyjściu z kościoła. Serdecznie zapraszamy. (Towarzystwo Edukacyjne Lokomotywa, Centrum Informacji o Sektach i Nowych Ruchach Religijnych oraz NSZZ Solidarność).

Ks. Grzegorz Daroszewski
Diecezjalny Duszpasterz Osób i Rodzin
zagrożonych działalnością sekt i okultyzmem

Zimowisko Caritas

Caritas Archidiecezji Gdańskiej przygotowuje już zimowy wypoczynek dla dzieci wywodzących się z ubogich i wielodzietnych rodzin, który odbywać się będzie w Ośrodku szkoleniowo - kolonijnym w Warzenku. Terminy turnusów:

I turnus: 18 - 24 styczeń 2013 r.

II turnus: 25 - 31 styczeń 2013 r.

Na dwa turnusy możemy zaprosić do siebie po 96 dzieci w wieku 7-12 lat (uczniów szkoły podstawowej, roczniki 2001-2006), którym pragniemy zapewnić nie tylko opiekę i wyżywienie, lecz także atrakcyjny program.

Aby jak najwięcej parafii mogło skorzystać z wypoczynku zimowego każda parafia może otrzymać 10 kart. Dzięki pozyskanym m.in. z Wigilijnego Dzieła Pomocy Dzieciom środkom możemy zaproponować Księżom i Parafialnym Zespołom Caritas możliwość skorzystania z tej formy wypoczynku dla dzieci w cenie 120,00 zł od dziecka.

Wspólnymi siłami zadbajmy, by na wypoczynek pojechały te najbardziej potrzebujące tego dzieci, które nie były jeszcze nigdy na takim wyjeździe.

O współfinansowanie turnusów prosimy Parafialne Zespoły Caritas oraz Księży Proboszczów, by wyjazd ten nie obciążał budżetu będących w trudnej sytuacji rodzin.

Karty można pobierać w dniach 12 - 14 listopada br. w Centrum Wolontariatu ul. Jesionowej 6 we Wrzeszczu. Prosimy o wcześniejszy kontakt telefoniczny pod numerem (058) 345 47 18

Ks. Janusz Steć
Dyrektor Caritas Archidiecezji Gdańskiej

Europejskie Spotkanie Młodych w Strasburgu (Taizé) -

Duszpasterstwo Akademickie „Na Czarnej” we Wrzeszczu zaprasza do wyjazdu na Europejskie Spotkanie Młodych w Strasburgu (Taizé) - 28.12-01.01.2014. Spotkania przygotowawcze w piątki o 19:00. Kontakt: Magda Lau, tel. 533 498 136, mlmi-la@wp.pl, www.dawrzeszcz.gda.pl

Roczne przygotowanie do ślubu - III edycja

Proszę o przekazanie osobom potencjalnie zainteresowanym czyli osobom, które pragną zawrzeć Sakrament Małżeństwa w czerwcu roku 2014 i później o rozpoczynającej się III edycji bezpośredniego rocznego przygotowania dla narzeczonych. Zajęcia odbywać się będą w Gdańsku Oliwie, Plac bpa E. Nowickiego 2, raz w miesiącu, w I środy miesiąca w godz. 18.30 - 21.00. W ramach kursu przewidzianych jest 10 spotkań. Ilość miejsc jest ograniczona, decydować będzie kolejność zgłoszeń. Więcej informacji udziela oraz zapisy telefonicznie przyjmuje Anna Mrozowicz tel. 508 350 903.

Diecezjalne Duszpasterstwo Młodzieży

Diecezjalne Duszpasterstwo Młodzieży AG podaje terminy wydarzeń młodzieżowych. Wszelkie informacje organizacyjne będą przekazywane do parafii przed poszczególnymi datami z odpowiednim wyprzedzeniem.

Wieczory Modlitwy Młodych (w trzeci piątek miesiąca)

▶ 15 listopada 2013

▶ 21 lutego 2014

▶ 25 kwietnia 2014 (wyjątkowo, z uwagi na Święta Wielkiej Nocy, jest to czwarty piątek miesiąca)

Pielgrzymka Maturzystów na Jasną Górę - (8 marca 2014 - druga sobota miesiąca)

Piesza Pielgrzymkę młodzieży do Sanktuarium w Gdańsku Świętym Wojciechu

(w dzień odpustu diecezjalnego - kwiecień 2014)

/-/ **Ks. Grzegorz Świst**
Kanclerz Kurii

/-/ **Ks. Krzysztof Nowak**
Diecezjalny Duszpasterz Młodzieży

W najbliższym czasie

Koncert Poznańskich Słowików w Bazylice Mariackiej

W sobotę 16 listopada 2013 roku w Bazylice Mariackiej w Gdańsku będzie okazja do połączenia „przyjemnego z pożytecznym”, w duchu kontynuacji Święta Niepodległości. Tego dnia o godz. 19 rozpocznie się koncert chóru Poznańskie Słowiki, upamiętniający dwie zasłużone dla Polski – choć w różnej formie – postaci: twórcy i wieloletniego dyrygenta chóru prof. Stefana Stuligrosza oraz byłego wojewody gdańskiego i marszałka Sejmu Macieja Płażyńskiego. Wstęp na koncert jest bezpłatny. Występ jest częścią ogólnokrajowej trasy chóru Poznańskie Słowiki (nie mylić z funkcjonującym od kilku lat w cieniu skandalu obyczajowego Poznańskim Chórem Chłopięcym), który w ten sposób chce uczcić pamięć zmarłego w czerwcu 2012 roku kompozytora.

Historia prawdziwej męskiej przyjaźni Macieja Płażyńskiego i prof. Stuligrosza jest wyjątkowa. Choć wiekowo dzielili ich dwa pokolenia, a zawodowo przeciwstawne dziedziny życia (polityka i sztuka), znaleźli wspólny język. Wynikało to zapewne ze wspólnoty wartości i formacji życiowej opartej na uwrażliwieniu na wiarę, tradycję i przywiązanie do ojczyzny. Dzięki przyjaźni z marszałkiem Płażyńskim chór prof. Stuligrosza w latach 2004–2005 sześciokrotnie gościł na Pomorzu z koncertami kolęd lub pieśni wielkanocnych, występując w najważniejszych pomorskich świątyniach – Bazylice Mariackiej, Katedrze Oliwskiej, Katedrze Pelplińskiej i kościele św. Trójcy w Kościerzynie.

Wszystkie koncerty odbyły się z inicjatywy Macieja Płażyńskiego i były organizowane przez wolontariuszy Fundacji Pomorskiej, powołanej przez byłego marszałka Sejmu w 2003 roku do realizacji projektów społecznych. Historia tych koncertów jest kolejnym dowodem na to, że z jednego dobrego dzieła często kiełkują kolejne.

W styczniu 2005 roku prof. Stuligrosz zgodził się, aby jedną z kolęd zaśpiewała podopieczna Fundacji Nuta Nadziei, której fundatorem (razem z innymi

osobami) był Maciej Płażyński. Była to kilkunastoletnia, niepełnosprawna ruchowo Marta Tomczyńska, mieszkanka małej miejscowości w gminie Tczew. Krucha postać Marty połączona z jej pięknym głosem wywołały zachwyt słuchaczy i samego dyrektora chóru Poznańskie Słowiki. Pomiedzy ponad 80-letnim prof. Stuligroszem i Martą wywiązała się serdeczna nić przyjaźni, której efektem była niemal duchowa „adopcja” Marty. Profesor zaczął ją nawet tytułować swoją przybraną wnuczką. Kilka tygodni po pierwszym koncertowym spotkaniu, wypełniając złożoną obietnicę, przyjechał do Tczewa z prezentem dla Marty: elektrycznym wózkiem inwalidzkim. Jednocześnie złożył Maciejowi Płażyńskiemu ofertę sprowadzenia większej ilości podobnych używanych samobieżnych wózków inwalidzkich z Holandii. Tym sposobem za pośrednictwem Fundacji Pomorskiej na Pomorze trafiło łącznie blisko 50 takich urządzeń, które po dokonaniu niezbędnych napraw służyły niepełnosprawnym z ubogich i zapomnianych rejonów naszego regionu.

A dzieła zapoczątkowane przez Macieja Płażyńskiego i Stefana Stuligrosza, choć już bez fizycznej obecności ich twórców, są kontynuowane. Działają Fundacja Pomorska i Fundacja Nuta Nadziei, chór Poznańskie Słowiki koncertuje i przyjeżdża na ukochane przez pierwszego niekomunistycznego wojewodę gdańskiego Pomorze. Dodajmy, że współpraca z prof. Stuligroszem nie była wyjątkiem. Maciej Płażyński, który równie dobrze czuł się w i świecie robotniczym, i tym kultury wysokiej, zaprzyjaźnił się także z dyrygentem Krzysztofem Pendereckim. I tym razem zaowocowało to koncertami na Pomorzu orkiestry światowej sławy kompozytora. A Maciej Płażyński nie po raz pierwszy i ostatni udowodnił, że wiara w „polityków z ludzką twarzą” nie jest naiwnością...

Wieczór refleksji religijnej i społecznej

Na zakończenie Roku Wiary Parafialny Oddział Akcji Katolickiej im. Bł. Ks. Bronisława Komorowskiego przy Parafii Św. Stanisława Biskupa Męczennika w Gdańsku Wrzeszczu oraz Stowarzyszenie Bratniej Pomocy im. Bł. Ks. Bronisława Komorowskiego zapraszają w tygodniu poprzedzającym uroczystość Chrystusa Króla Wszechświata, w dniach 18 - 21 XI (poniedziałek - czwartek, na kolejną edycję „Wieczorów refleksji religijnej i społecznej”. Spotkania odbywać się będą w Klubie Parafialny „Fides” (w Domu Parafialnym za kościołem Św. Stanisława

Biskupa Męczennika we Wrzeszczu, ul. Legionów 13, oddzielne wejście na lewo od wejścia głównego, schody na dół) o godz. 19.00 (w czwartek 21. XI wyjątkowo o godz. 19.30).

Program:

18.XI. (poniedziałek, godz. 19.00): Poseł RP, Andrzej Jaworski, „Katolik w działaniu politycznym”

19.XI. (wtorek, godz. 19.00): Joanna Olbert, prezes POAK im. Śl. B. kard. Augusta Hlonda w Rumi, „Soborowy Czyn Dobroci”

20. XI. (środa, godz. 19.00) Radny Miasta Gdańska, Piotr Gierszewski, wiceprezes DIAK AG, „Katolik w działaniu społeczno-samorządowym”

21. XI. (czwartek, godz. 19.30): Ks. dr Maciej Kwiecień, prorektor GSD w Gdańsku Oliwie, „Przesłanie Roku Wiary”

18.XI. (poniedziałek): wieczory refleksji religijnej i społecznej. Poseł RP, Andrzej Jaworski, „Katolik w działaniu politycznym”. Godz. 19.00. Klub Parafialny „Fides” Parafii Św. Stanisława BM w Gdańsku Wrzeszczu, ul. Legionów 13 (w Domu Parafialnym z tyłu za kościołem Św. Stanisława Biskupa Męczennika, oddzielne wejście na lewo od wejścia głównego, schody na dół).

19.XI. (wtorek): wieczory refleksji religijnej i społecznej. Joanna Olbert, prezes POAK im. Śl. B. kard. Augusta Hlonda w Rumi, „Soborowy Czyn Dobroci”. Godz. 19.00. Klub Parafialny „Fides” Parafii Św. Stanisława BM w Gdańsku Wrzeszczu, ul. Legionów 13 (w Domu Parafialnym z tyłu za kościołem Św. Stanisława Biskupa Męczennika, oddzielne wejście na lewo od wejścia głównego, schody na dół).

20. XI. (środa): wieczory refleksji religijnej i społecznej. Radny Miasta Gdańska, Piotr Gierszewski, wiceprezes DIAK AG, „Katolik w działaniu społeczno-samorządowym”. Godz. 19.00. Klub Parafialny „Fides” Parafii Św. Stanisława BM w Gdańsku Wrzeszczu, ul. Legionów 13 (w Domu Parafialnym z tyłu za kościołem Św. Stanisława Biskupa Męczennika, oddzielne wejście na lewo od wejścia głównego, schody na dół).

21. XI. (czwartek): wieczory refleksji religijnej i społecznej. Ks. dr Maciej Kwiecień, prorektor GSD w Gdańsku Oliwie, „Przesłanie Roku Wiary”.

Godz. 19.30. Klub Parafialny „Fides” Parafii Św. Stanisława BM w Gdańsku Wrzeszczu, ul. Legionów 13 (w Domu Parafialnym z tyłu za kościołem Św. Stanisława Biskupa Męczennika, oddzielne wejście na lewo od wejścia głównego, schody na dół).

Planowane wydarzenia

Uroczystość odpustowa ku czci Św. Katarzyny Aleksandryjskiej

Ojcowie Karmelici zapraszają na uroczystość odpustową ku czci Św. Katarzyny Aleksandryjskiej. Msza św. w oprawie muzycznej carillonu w wykonaniu Pani Moniki Kaźmierczak oraz PChK pod dyktando Pana Jana Łukaszewskiego zostanie odprawiona 25 listopada 2013 r. o godz. 18.00 Mszy św. koncelebrowanej będzie przewodniczył Przełożony Polskiej Prowinacji Karmelitów o. Tadeusz Popiela O. Carm

Konferencja Katolickiego Stowarzyszenia „Civitas Christiana”

Dom zamiast klasy. Czy można skutecznie uczyć się poza szkołą?

Jesteś rodzicem i zastanawiasz się nad uczeniem swojego dziecka w innej formie niż w szkolnej klasie? A może po prostu chciałbyś poznać zagadnienie edukacji domowej w Polsce, zarówno pod kątem teorii, jak i pomysłów na własną drogę przyszłego rodzicielstwa?

Tematy wystąpień:

- ▶ Paweł Bartosik - „Edukacja domowa jako alternatywa dla współczesnej szkoły”
- ▶ Jarosław Pietrzak - „Szkoła jako miejsce wsparcia dla rodziców uczących w domu”
- ▶ Jolanta Bartosik - „Jak wygląda dzień edukacji domowej?” CZ.1.
- ▶ Iwona Pietrzak - „Jak wygląda dzień edukacji domowej?” CZ.2.

▶ Sobota 23 listopada o godzinie 10.00 w Sali konferencyjnej DOMU HARCERZA w Gdańsku

Konkurs na pocztówkę wigilijną

Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach zaprasza do uczestnictwa w co-

rocznym konkursie plastycznym „Projekt pocztówki wigilijnej”. Konkurs rozstrzygany jest w dwóch kategoriach: pocztówka wigilijna oraz ozdoba choinkowa. Prace należy nadsyłać na adres Centrum Kultury i Biblioteki im. Jana Karnowskiego w Brusach do 10 grudnia. Zachęcamy do zapoznania się ze szczegółami zawartymi w regulaminie zamieszczonym w załączniku.

Koncert Pamięci Stefana Stuligrosza i Macieja Płażyńskiego w Gdańsku

W sobotę, 16.11.2013 o godzinie 19.00 w Bazylice Mariackiej odbędzie się koncert Chóru Chłopięcego i Męskiego Filharmonii Poznańskiej „Poznańskie Słowiki” pod dyrekcją Macieja Wielocha z cyklu „Pamięci Stefana Stuligrosza”.

Koncert jest pierwszym z cyklu wydarzeń, które odbędą się na terenie Polski. Organizatorem występu jest Fundacja „Chór Stuligrosza - Poznańskie Słowiki”, która otrzymała wsparcie finansowe ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Koncerty dedykowane są zmarłemu w 2012 roku prof. Stefanowi Stuligroszowi, który przez 72 lata pracy artystycznej budował, rozwijał i troszczył się o dzieło swojego życia - będący ambasadorem polskiej kultury na całym świecie Chór „Poznańskie Słowiki”. Prof. Stuligrosz związany był z Gdańskiem poprzez przyjaźń ze śp. Maciejem Płażyńskim. Wraz z chórem wielokrotnie pomagał w inicjatywach podejmowanych przez jego Fundację na rzecz dzieci utalentowanych muzycznie oraz niepełnosprawnych.

Prof. Stuligrosz związany był z Gdańskiem poprzez przyjaźń ze śp. Maciejem Płażyńskim. Wraz z chórem wielokrotnie pomagał w inicjatywach podejmowanych przez jego Fundację na rzecz dzieci utalentowanych muzycznie oraz niepełnosprawnych.

Chór Chłopięcy i Męski Filharmonii Poznańskiej „Poznańskie Słowiki” wraz z solistką Katarzyną Hołysz i Orkiestrą Kameralną Accademia dell'Arcadia wykonają dzieła największych mistrzów muzycznych różnych epok oraz najwybitniejsze utwory spod pióra prof. Stuligrosza.

Serdecznie zapraszamy – WSTĘP WOLNY.

Katechezy Neokatechumenalne

Gdańsk Matarnia. Parafia św. Walentego. Poniedziałki i czwartki o godz. 19.30. 11,14,18,21,25,28, listopada oraz 2,5,9,12 grudnia. Katechezy Neokatechumenalne

w Gdańsku Oliwie u Cystersów (Matki Bożej Królowej Korony Polskiej, ul. Polanki 131). Poniedziałki o 18:20, czwartki o 18:30. 25, 28 lutego 4,7, 11, 14, 18, 21, 25 marca 4,8, 11,15, 18 kwietnia. Katechezy Neokatechumenalne - Gdańsk Łostowice; w parafii p.w.. Błogosławionego Jana Pawła II, Ul.Jana Michonia 2 (przy ul.Wielkopolskiej skrzyżowanie Ofiar Grudnia) Zapraszamy w poniedziałek i czwartek godz19:00 Rozpoczynamy 21 października. Poniedziałki i Czwartki godz.19:00; 21,24,28,31 października 4,7,11,14,18,25,28,25,28,21 listopada.

Postuchaj świadków Zmartwychwstałego!

Boisz się o swoją przyszłość? Żyjesz w wiecznym strachu, że za mało zarabiasz, że Cię nie rozumieją? Wykańcza Cię nieustanny kryzys? Każdego następnego dnia jest coraz gorzej? Przeżywasz problemy i nie wiesz gdzie szukać ratunku? Może akurat odpowiedź i rozwiązanie znajdziesz podczas katechez neokatechumenalnych.

Katechezy Neokatechumenalne to cykl kilkunastu spotkań, na których głoszony jest kerygmat: Dobra Nowina o śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa, którego Bóg ustanowił Panem i który dzisiaj także nam posyła Ducha Świętego. – A wszystko po to, byśmy zmienili swoje dotychczasowe życie, by nauczyć się żyć bez strachu przed cierpieniem, chorobą, problemami w małżeństwach, z dziećmi, z szefem w pracy. Czy strach może nam w czymś pomóc? A może nas niszczy? Jak temu zaradzić – pytamy się bardzo często i często pozostajemy bez odpowiedzi. - Źródło naszego cierpienia nie leży na zewnątrz (w chorobie, w braku pieniędzy, w nieudanym małżeństwie...), ale wewnątrz nas, w naszej małej wierze. I tylko Jezus Chrystus może i chce tę sytuację zmienić, uzdrawiając nasze serca z niedowiarstwa.

Katechezy głosi ekipa katechistów złożona z prezbitera, małżeństw i z osoby stanu wolnego. - Katechiści zostali posłani przez Kościół (biskupa, proboszcza) jako świadkowie tego, że Jezus Chrystus naprawdę zmartwychwstał i działa w ich życiu, jako Ktoś realny, poprzez konkretne fakty i wydarzenia ich życia. Katechezy w sposób bardzo egzystencjalny dotyczą kondycji dzisiejszego Kościoła, a wraz z nim człowieka, uwikłanego w różne problemy, często nie wiedzącego, kim jest, dokąd zmierza i skąd przychodzi. Jaki sens ma jego życie i to, że nie umie sobie poradzić ze swoim cierpieniem: bo żona go zostawiła, moje dziecko się narkotyzuje, nie akceptuje swojej matki, a ojcu nigdy nie wybaczy, że pił i zniszczył rodzinę. Wobec tej sytuacji - jaka jest misja Kościoła dzisiaj? Dlaczego ja cierpię? Czy Bóg naprawdę jest? Czy nie jest to tylko „księżowskie gadanie”? Na te i wie-

le pytań możesz znaleźć odpowiedź - Te katechezy prowadzą do doświadczenia Boga Żywego, Który interesuje się moim życiem. Nie moralizuje, ale widzi moją bezsilność i udręczenie. Bo w moim sercu mam pragnienie czynić dobrze, ale mi nie wychodzi. " Życie jest brutalne, każdy musi walczyć o przeżycie". Czyżbyśmy zbyt często stawiali na wartości materialne? Walczyli o pieniądze, które mają przynieść upragnione szczęście i spokój. - Jezus Chrystus znalazł wyjście z tej sytuacji. Nie przychodzi nikogo osądzić, potępić. Chce nas zbawić w każdej sytuacji, nawet tej bez wyjścia. Czasami wystarczy zrobić dla Jezusa w sercu małą szczelinę. On w nią wejdzie. Warto chociaż spróbować. To nic nie kosztuje.

Kontakt: Jacek Graczyk - 692 421 250; jacekgracz67@gmail.com

Wystawa „Nie lękajcie się młodości!”

Na wystawie są eksponowane fotografie z lat młodości księdza Karola Wojtyły, z czasów posługi w archidiecezji krakowskiej oraz z pontyfikatu Jana Pawła II. Dodatkowo na wystawie zostaną zaprezentowane archiwalne materiały filmowe z lat 60., animacje, teledyski oraz materiały dokumentalne z pielgrzymek Jana Pawła II do Polski, udostępnione przez krakowski oddział TVP. Niewątpliwie dużą atrakcją wystawy jest specjalnie wykonana scenografia i eksponaty. Wystawa jest adresowana zarówno do ludzi młodych, którzy być może nie mieli okazji poznać bliżej Ojca Świętego Jana Pawła II, jak i do ludzi starszych, dla których Papież był źródłem wielu życiowych inspiracji.

To właśnie On przed laty powiedział do młodzieży: Nie lękajcie się młodości! Wiele osób, które dorastały niejako razem z Janem Pawłem II, może powiedzieć z własnego doświadczenia: Nie lękajcie się młodości, bo młodość to piękny i ważny okres w życiu człowieka. Organizatorzy wystawy mają nadzieję, że tak jak kiedyś Papież inspirował młodych, tak i dziś poprzez różne współczesne formy komunikacji, Jan Paweł II pokaże młodym właściwą drogę, prowadzącą do pięknego i odpowiedzialnego przeżywania swojej młodości. Z kolei starszym przypomni własną młodość i zachęci do wspierania młodych w dobrym przeżywaniu swej młodości. To jest główny cel wystawy.

Ojciec Święty Jan Paweł II na wystawie jest pokazany przede wszystkim w towarzystwie ludzi młodych

w różnych sytuacjach, tak jak to w życiu bywa, zarówno w wymagających powagi, zadumy, refleksji, jak i w okolicznościach nawet rozrywkowych. Dlatego można będzie zobaczyć Jana Pawła II z młodymi ludźmi na modlitwie, uczestniczących w życiu liturgicznym. Jest nawet możliwość wspólnej modlitwy z Papieżem w intencji świata i młodych.

Część wystawy ukazuje Ojca Świętego we wspólnocie z młodymi, prowadzących ze sobą dialog, odkrywających bogactwo kultury. To jest fragment wystawy, który pokazuje również jak bardzo ks. Karol Wojtyła, potem biskup i papież zaangażowany był w duszpasterstwo młodzieżowe, a właściwie jak to duszpasterstwo tworzył.

Trzecią grupę tematyczną wystawy stanowią materiały dotyczące wypoczynku, wypraw w góry, na jakąś czy na narty.

W taki sposób zwiedzający będą mieli możliwość przeżyć nietuzinkowe spotkanie z bł. Janem Pawłem II w przededniu Jego kanonizacji, razem z Nim zachwycić się młodością - własną i innych i choćby nauczyć się wypoczywać! Tym razem wystawie towarzyszy dodatkowe przesłanie: w trwającym Roku Wiary z bł. Janem Pawłem II odkryjemy moc liturgii i modlitwy, wartość wspólnoty, dialogu i kultury dla siebie osobiście i dla wspólnot, które współtworzymy.

IX archidiecezjalna pielgrzymka służby liturgicznej

23 listopada 2013 w Parafii M.B. Królowej Korony Polskiej (Ojcowie Cystersi, 80-322 Gdańsk Oliwa ul. Polanki 131) odbędzie się IX Archidiecezjalna Pielgrzymka Służby Liturgicznej.

W Roku Wiary chcemy to nasze spotkanie przeżyć pod hasłem: **JESTEŚMY RYCERZAMI CHRYSYUSA** (w nawiązaniu do słów hymnu ministranckiego: „... naprzód przebojem młodzi rycerze do walki z grzechem swej duszy...”). Młodzi ludzie poznają kodeks rycerskiego postępowania: wierność, lojalność, uczciwość, prawdomówność, obrona i pomoc słabszym. W tym roku patronem spotkania będzie św. Franciszek z Asyżu, który ideały szlachetnego rycerstwa wprowadził w życie ubogiego mnicha.

Porządek spotkania:

► 09.30 Przyjazd grup ministranckich – zapisy na

placu przed kościołem

► 09.45 Zawiązanie wspólnoty - przygotowanie do liturgii, przybliżenie osoby św. Franciszka z Asyżu

► 10.00 Spotkanie z Radosławem Pazurą

► 11.00 Msza św. pod przewodnictwem Ks. Arcybiskupa - odnowienie przyrzeczeń ministranckich z okazji przeżywanego Roku Wiary.

► 12.00 Pokaz Bractwa Rycerskiego - Prezentacja strojów, broni i uzbrojenia, pokaz tańców dworskich, turniej bojowy na miecze o antał miodu, turniej łuczniczy, turniej na włócznie, prezentacja życia obozowego.

Ministranci we Mszy św. uczestniczą w szatach liturgicznych. Bardzo prosimy, by ministranci podczas całego spotkania byli pod stałą opieką księży, czy opiekunów, z którymi przyjechali. Składka jednego uczestnika wynosi 5 zł. Będzie także możliwość pobrania zaświadczenia do awansu zawodowego nauczyciela. Zgłoszenia - ilość ministrantów z poszczególnych parafii - proszę kierować do końca października.

Prosimy wszystkich Księży Dziekanów, Księży Proboszczów, a zwłaszcza Księży opiekunów ministrantów, Kleryków i Katechetów o zorganizowanie przyjazdu i umożliwienie wzięcia udziału w tym diecezjalnym święcie ministranta. Prosimy szczególnie te parafie z których przez kilka lat nikt nie przyjeżdża by wysłały choć jednego ministranta.

► 23 listopada 2013

Rekolekcje dla rodzin i narzeczonych z Jackiem Pulikowskim

Więź małżeńska i rola ojca w rodzinie. Rozpoczęcie w pt godz. 18.00 kolacją i zakończenie w niedz. godz. 14.00 obiadem. Ofiara od jednej osoby za pobyt i jedzenie: 170 zł. Miejsce: Dom Misyjny Misjonarzy Krwi Chrystusa w Swarzewie ul. Ks. Pronobisa 6a z możliwością uczestniczenia w konferencjach w kościele parafialnym w Swarzewie. Zachęcamy do uczestniczenia w całym programie rekolekcji! Plan szczegółowy w przygotowaniu.

Zgłoszenia do dnia 10.11.2013 r.: furta tel. 58 674 14 29 lub e-mail: boguslaw@odkupieni.pl *Jacek Pulikowski, mąż, ojciec trojga dzieci, nauczyciel akademicki. Zaangażowany w działalność Duszpasterstwa Rodzin i Stowarzyszenia Rodzin Katolickich, prowadzi zajęcia na Podyplomowym Studium Rodziny przy Wydziale Teologii UAM w Poznaniu. (Z książki „Warto być ojcem”, Poznań 2010).*

► 15-17.11.2013 r.

Cykl katechez w ramach Gdynskiej Szkoły Wiary

Droga ku wolności w Jezusie Chrystusie - to zaproszenie do udziału w podróży ku własnej wolności, a tym samym opuszczenia miejsc swoich dotychczasowych niewoli i wyruszenia ku ziemi obiecanej, czyli ku życiu, które pomimo wielu niedoskonałości w nas i wokół nas daje poczucie radości i spełnienia. To czas poznawania siebie i swojej niezrządki bolesnej historii w świetle Słowa Bożego, aby u źródła Życia odnaleźć moc do życia bez lęku, żalu i samopotępienia, i poprzez osobiste doświadczenie niemocy, krzywdy, nałogu, zagubienia lub odrzucenia wspólnie z Bogiem wejść i wytrwać na drodze wolności.

Terminarz:

► 17 listopada - Kryzys, a jednak początek wolności (ks. Paweł Górny)

► 15 grudnia - W małżeństwie i dlatego wolni (Hanna i Wiesław Szaliński)

Miejsce: Parafia św. Mikołaja, dom parafialny, sala nr 10 (ul. Św. Mikołaja 1, Gdynia Chylonia)

Zwykle plan każdego spotkania przedstawia się następująco:

16.00 – 16.45 - I część wykładu

16.45 – 17.00 - przerwa na herbatę

17.00 – 18.00 - II część wykładu oraz czas na zadawanie pytań, dyskusję i modlitwę.

18.30 – Eucharystia z modlitwą w intencji uzdrowienia duszy i ciała.

/-/ Ks. Grzegorz Świst
Kancierz Kurii

/-/ Ks. Jacek Socha
Proboszcz Parafii Św. Mikołaja
w Gdyni Chyloni

Jubileusze

► 9 listopada:

Państwo Helena i Jerzy Lipiński – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Franciszka z Asyżu w Gdańsku-Siedlcach).

Państwo Albina i Alfons Mirscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. Wniebowzięcia NMP w Żukowie).

► 11 listopada:

Państwo Jadwiga i Eugeniusz Krawczyk – 50-lecie

zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Biskupa w Gdańsku-Wrzeszczu).

Państwo Joanna i Stanisław Kwidziński – 60-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Brata Alberta Chmielowskiego w Gdańsku-Kokoszkach).

► 12 listopada:

Państwo Adelajda i Kazimierz Niedbała – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Pucku).

► 16 listopada:

Państwo Jolanta i Józef Elwart – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Piotra i Pawła w Orlu).

Państwo Gizela i Rudolf Szyrowscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Mikołaja w Gdyni-Chyloni).

► 18 listopada:

Państwo Monika i Albert Szczypiorowscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Pucku).

► 23 listopada:

Państwo Anna i Stanisław – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

Państwo Anna i Henryk Królikowscy – 60-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

Państwo Anna i Czesław Halman – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Wojciecha Biskupa i Męczennika w Kielnie).

► 24 listopada:

Państwo Zofia i Józef Niewiedział – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

► 26 grudnia:

Państwo Urszula i Janusz Janiccy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Mikołaja w Chyloni).

► 27 listopada:

Państwo Bronisławie i Marianowi Trociewiczom – 65-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Bartłomieja Apostoła w Mierzeszynie).

► 25 grudnia:

Państwo Janina i Jerzy Matylewicz – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

Państwo Bożena i Janusz Kozioremscy – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

Państwo Janina i Grzegorz Subocz – 25-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Franciszka z Asyżu w Gdańsku-Siedlcach).

► 26 grudnia:

Państwo Grażyna i Bogdan Stupak – 50-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. NMP Królowej Różańca Świętego w Gdańsku-Przymorzu).

► 27 grudnia:

Państwo Antonina i Edward Kuberscy – 65-lecie zawarcia małżeństwa (parafia pw. św. Stanisława Kostki w Gdyni).

W mediach

Radio Plus

Programy Radia Plus w Gdańsku i wybrane ogólnopolskie – od 9 września 2013 r.

CODZIENNIE (PONIEDZIAŁEK – PIĄTEK)

► 6.10

„Ewangeliarz”

► 6.50

„Wieki Wieków” – kalendarium Kościoła, historii powszechnej i historii Polski.

► 9.54

„Przegląd mediów, nie tylko lokalnych”

► 23.00 – 1.00

„Nocne Światła” - od poniedziałku do czwartku audycja Pawła Krzemińskiego z udziałem gościa (duchowny, socjolog, psycholog, filozof) i słuchaczy (telefonicznie). Rozmowy o ludzkich problemach.

PONIEDZIAŁEK

► 18.15 „Auto-Plus” - co brumi w silniku, jak sprawnie prowadzić auto, nowinki techniczne i nie tylko - o tym wszystkim dowiesz się z magazynu motoryzacyjnego Jarka Zgirskiego

► 18.45 „W rytmie dizajnu” – nowy program, w którym Iwona Demska rozmawia z architektką Anną Budnik o dzisiejszym wnętrzarstwie, pomysłach na ciekawą architekturę swojego domu i estetyce wokół nas.

WTOREK

„Po zdrowie do radia” – praktyczny poradnik jak zadbać o nasze zdrowie, bez względu na wiek i różne ograniczenia.

ŚRODA

► 18.45 „I jak to jest pani psycholog?” – program Iwony Demskiej i dr Elżbiety Zubrzyckiej, gdzie można usłyszeć o najważniejszych poradach psychologicznych, które dotyczą współczesnego człowieka.

CZWARTEK

► 18.15 „Przeczytaj” - Książki polecane przez dzien-

nikarzy Radia Plus, spotkania z autorami, recenzje i oczywiście nagrody książkowe.

- ▶ 18.45 „Bliżej” - goście Alicji Samolewicz wyjaśniają co to są kwaśne deszcze, dlaczego nie można wypalać trawy lub co zrobić z plastikowymi opakowaniami. Program sponsorowany, wrzesień – listopad.
- ▶ 20.00-22.00 „Plusy dodatnie” – nowy program poświęcony współczesnej cywilizacji autorstwa znanego publicyście Rafała Ziemkiewicza.

PIĄTEK

- ▶ 17.15 „Weekend na Plus” – Anna Nadolna zaprasza na najważniejsze wydarzenia kulturalne w Trójmieście i na Pomorzu.
- ▶ 18.00 – 19.00 „Turek pomoże od kuchni” – praktyczny informator autorstwa Michała Turka - gdzie można dobrze zjeść w Trójmieście i na Pomorzu, jak ugotować różne potrawy, jak i czym radzić sobie w domowej kuchni.

NIEDZIELA

- ▶ 7.00 Radiowy przekaz Mszy św. z kościoła św. Brygidy w Gdańsku.
- ▶ 7.50 „Rozmowa z metropolitą” - cotygodniowa rozmowa Adama Hlebowicza z metropolitą gdańskim arcybiskupem Sławojem Leszkiem Głódziem na najbardziej aktualne tematy Kościoła, Polski i świata.
- ▶ 9.00-10.00 „Plus znaczy więcej” – Iwona Demska wraz z zaproszonymi gośćmi opisuje ich pasje, zaangażowania, ważne wydarzenia z zakresu kultury, religii i obyczajowości.
- ▶ 10.00 – 12.00 „Kościół wczoraj, dziś i jutro” – Piotr Zworski przedstawia aktualne zagadnienia życia Kościoła, w drugiej godzinie stałymi gośćmi i komentatorami są dziennikarze KAI.
- ▶ 20.00 – 21.00 „Obrazy z Historii Kościoła” Program historyczny Marcina Bąka, w którym poruszone będą kwestie udziału Kościoła w rozwoju Europy na przestrzeni wieków.

Telewizja Gdańsk

- ▶ Magazyn katolicki „Droga: 3.11.2013, niedziela godz. 18.00, powtórka w poniedziałek o godz. 15.30 i 20.30
- ▶ 17.11 2013, niedziela godz. 18.00, powtórka w poniedziałek o godz. 15.30 i 20.30
- ▶ 8.12.2013, niedziela godz. 18.00, powtórka w poniedziałek o godz. 15.30 i 20.30
- ▶ 22.12.2013, niedziela godz. 18.00, powtórka w poniedziałek o godz. 15.30 i 20.30

Radio Gdańsk

Niedziela 7.05–7.25 W Drodze (magazyn katolicki)

„Gość Niedzielny”

Zapraszamy do lektury lokalnego wydania tygodnika „Gość Niedzielny”. W wydaniu gdańskim polecamy m. in.:

Ks. Rafał Starkowicz, „Księża się nawracają”

▶ Kiedyś na kolędzie moi rozmówcy zareagowali zdumieniem na wiadomość, że księża też się spowiadają. Kiedy im powiedziałem, że odprawiają także osobiste rekolekcje, nie mogli uwierzyć – mówi ks. Andrzej, wikariusz jednej z Gdańskich parafii.

Dariusz Olejniczak, „Ten dar ratuje życie”

▶ W ubiegłym roku w województwie pomorskim krwiodawcy w klubach PCK oddali ponad 8 tysięcy litrów krwi.

Jan Hlebowicz, „Muzykalny patriota muzyk”

▶ Wolne Miasto Gdańsk. Był wicedyrektorem brytyjskiego banku, z zamiłowania dyrygentem, znanym w mieście działaczem polonijnym. Należał też do tajnej organizacji antyfaszystowskiej. Niemcy aresztowali go pierwszego dnia wojny...

